

Obec Sedliště

a) Zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území

1) ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

POZITIVA

- Obec leží v blízkosti centra ORP Litomyšle.
- Území obce je součástí CHOPAV Vysokomyštská synklinála, přírodní akumulace kvalitních podzemních vod.
- Velmi dobré půdní a klimatické podmínky.

NEGATIVA

- Katastr obce je využíván pro zemědělskou výrobu a je téměř bezlesý.
- Na území obce je lokalizován aktivní sesuv.

2) PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

POZITIVA

- Centrum obce Sedliště tvoří náves obklopená původní zástavbou – statky s dvory.
- Zemědělské usedlosti vystavěné okolo návsi obce dávají obci charakter.
- Dominantou obce je kaple sv. Michaela archanděla umístěný na návsi (vystavěná v r. 1874).
- Obec je obklopena obhospodařovanými poli.
- Obec zázemí pro okolní obce – dojíždka do mateřské školy.

NEGATIVA

- Obec má převážně funkci bydlení s dojíždkou do zaměstnání a škol do Litomyšle.
- Lesy tvoří jen malé plochy na okraji katastru.
- Na střed obce bezprostředně navazuje zemědělský areál, který není pohledově oddělen.
- Omezení využití území plynoucí se zvýšeného výskytu svahových deformací (aktivní sesuv).
- Intenzivně využívaná zemědělská krajina.

3) STRUKTURA OSÍDLENÍ

POZITIVA

- Obec s historií, vznikla ve 13. století, se zachovalou strukturou staveb – zemědělské usedlosti. Obec má významnou dominantu – kapli sv. Michaela archanděla.
- Obec má přirozené centrum navazující na kapli a občanskou vybavenost.

NAGATIVA

- Pomalé tempo zlepšování technického standardu bydlení – zejména výstavby kanalizace s koncovou ČOV.
- Silnice II/317 – průtah centrem (návsi) obce.
- Zástavba na okraji katastru pozbývá původní podobu venkovských sídel – obec ztrácí původní genius loci.

4) SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ

POZITIVA

- Vysoký počet obyvatel žijících v obci, kde se narodili.
- Demografické předpoklady pro růst počtu obyvatel přirozenou měnou.
- Velký počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let (více než 2/3 obyvatel), převažuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Velmi nízká míra nezaměstnanosti.
- Vyvážená věková skladba obyvatel.
- V obci působí dobrovolní hasiči.

NEGATIVA

- Počtem obyvatel menší obec.
- Zvýšený pohyb obyvatel za prací a do škol – časové ztráty a náklady na cestování.

5) PŘÍRODA A KRAJINA

POZITIVA

- Na území obce není registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Území obce není zařazeno do OZKO.
- V blízkosti obce se nachází přírodní památka Nedošínský háj.

NEGATIVA

- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.
- Nefunkční lokální biokoridor (není napojen na sousední biokoridory).
- Velký rozsah scelených lánů orné půdy s malou hustotou rozptýlené krajinné zeleně, snížená biodiverzita krajiny.

6) VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Velké zásoby podzemních vod v hydrogeologickém rajónu „Vysokomytská synklinála“ – součástí CHOPAV Východočeská křída.
- Nebylo zde stanoveno záplavové území.
- Snížení emisí i z plošných zdrojů znečištění v zemědělství (nižší používání hnojiv a pesticidů).

NEGATIVA

- Zranitelnost hydrogeologického rajónu „Vysokomytská synklinála“ – součást CHOPAV Východočeská křída.
- Snížování hladin podzemních vod v důsledku nadměrného čerpání z křídových horizontů.
- Snížená přirozená retenční schopnost krajiny jako důsledek dřívějšího způsobu obdělávání zemědělské půdy.
- Zvýšený výskyt svahových deformací – aktivní sesuvy.

7) KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Na území obce není registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Zvyšuje se míra recyklace, systém sběrných hnízd.
-

- Kvalitně funguje systém nakládání se zbytkovými komunálními odpady – svoz na regionální skládku.
- Obec je plynofikována – zlepšení kvality ovzduší v zimních měsících.

NEGATIVA

- Ke zvýšení hlukové zátěže a lokálnímu zvyšování imisních zátěží dochází především v důsledku dopravy. Dálnice D35 by tuto situaci mohla dále zhoršovat.

8) ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

POZITIVA

- Nadprůměrná výměra zemědělské půdy.
- Vysoké zastoupení nejkvalitnějších půd (I. a II. třída ochrany půd).
- Významná zemědělská tradice s vysoce kvalitní zemědělskou půdou.
- Pro zemědělství relativně příznivé klimatické podmínky.
- Ochrana zemědělské půdy a postupné ekostabilizační zásahy.

NEGATIVA

- Hospodaření na velkých pozemcích s nedostatečným zastoupením prvků rozptýlené zeleně (remízy, stromořadí, větrolamy).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti, nevhodných postupů a imisní zátěže.
- Nedostatečná síť zemědělských polních cest.
- Ohrožení půdy větrnou a vodní erozí s ohledem na vzrůstající tlak na pěstování plodin umožňující erozi a používaných v bioplynových stanicích.

9) OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

POZITIVA

- Mateřská škola.
- Obecní úřad.
- Sportoviště a dětské hřiště.
- Hasičská zbrojnice.
- Kaple sv. Michaela archanděla.

NEGATIVA

- V obci není základní škola.
- Chybí zdravotní péče v místě.
- Chybí obchod.

10) DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJICH DOSTUPNOSTI

POZITIVA

- Obec je napojena na plynovod.
- Poloha obce na dopravní cestě D01 – veřejně prospěšná stavba v oblasti dopravy – dálnice II. třídy D35.
- Území obce je v celém rozsahu elektrifikováno a napojeno na veřejný vodovod.

NEGATIVA

- Neexistence značených regionálních a nadregionálních cyklistických tras – podmínky pro rozvoj každodenní i rekreační cyklistiky.
- Chybějící síť účelových komunikací pro zemědělskou dopravu – zatěžování a znečišťování stávající sítě místních komunikací a silnic těžkou zemědělskou technikou.
- Nedořešená problematika odvádění a likvidace odpadních vod, rizikovost ve vztahu k podzemním vodám.

11) HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

POZITIVA

- Dobrá dopravní dosažitelnost I. tranzitního železničního koridoru (Česká Třebová, Ústí nad Orlicí, Choceň).
-
- Vysoká míra ekonomicky aktivních obyvatel.
- Velmi dobré půdní a klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu, existence prosperujících subjektů zemědělské výroby.
- Velmi dobrá dostupnost centra ORP Litomyšle.

NEGATIVA

- Nízká rozvinutost středního a velkého podnikání.
- Nedostatečně rozvinutá průmyslová základna a nízké zastoupení výroby s vysokou přidanou hodnotou.
- V současnosti komplikovaná silniční dostupnost (platí pro celé území ORP) – chybějící rychlostní komunikace D35.

12) REKREACE A CR

POZITIVA

- Velmi dobré podmínky pro rozvoj CR v blízkosti Litomyšle – centrum města vyhlášeno MPR, zámek je zapsán v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Tradice v pořádání mezinárodně významných akcí (operní festival Smetanova Litomyšl, mezinárodní houslové kurzy).
- Kaple sv. Michaela archanděla.
- Kříž na návsi.
- Sedlišťský rybník.
- Vhodné terénní podmínky pro turistiku a cykloturistiku.

NEGATIVA

- Podprůměrné podmínky pro přírodní formy cestovního ruchu v důsledku intenzivně využívané zemědělské krajiny.
- Neexistence značených cyklistických tras.

13) BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL

POZITIVA

- Sdružení dobrovolných hasičů.
- Nízká kriminalita.
- Fungující obecní rozhlas.

NEGATIVA

- Delší dojezdová vzdálenost zásahových jednotek z Litomyšle (hasiči, záchranná služba, policie).

b) Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnosti společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území

1) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Obec leží v prostoru Vysokomýtské synklinály, má tedy dostatek kvalitních podzemních vod, většinu ploch zemědělského půdního fondu tvoří půdy I. a II. třídy ochrany.
- Na území není registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Území obce není zařazeno do OZKO.

NEGATIVA

- Nedořešená problematika odvádění a likvidace odpadních vod – rizikovost ve vztahu k podzemním vodám.
- Hospodaření na velkých pozemcích s nedostatečným zastoupením prvků rozptýlené zeleně (remízy, stromořadí, větrolamy).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti, nevhodných postupů, imisní zátěže.
- Podprůměrný celkový podíl PUPFL, rozsáhlé, téměř bezlesé oblasti.
- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.

POTENCIÁL

- Možnosti dalšího využívání a čerpání podzemních vod v hydrogeologickém rajónu „Vysokomýtská synklinála“.
- Ochrana zemědělské půdy a postupné ekostabilizační zásahy.
- Zkvalitnění přírodního prostředí území postupnými krajinářskými úpravami, které budou mít pozitivní vlivy nejen na ekologickou stabilitu krajiny, ale též na funkci estetickou, rekreační, protierozní, protipovodňovou (větrolamy, ozelenění suchých poldrů, pásy zeleně oddělující vizuálně rušivé prvky krajiny, aj.).
- Rozvoj nekonvenčních forem zemědělství (ekologické zemědělství).

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **příznivé životní prostředí** hodnotit jako blízký průměru.

2) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ

POZITIVA

- Nízká míra nezaměstnanosti.
- Vysoký počet obyvatel žijících v obci, kde se narodili.
- Velký počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let, představuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Převažuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Dobrá dostupnost Litomyšle – centra spádového obvodu ORP.

NEGATIVA

- Zvýšený pohyb za prací a do škol – časové ztráty a náklady na cestování.
- V současnosti komplikovaná silniční dostupnost (platí pro území celého ORP) – chybějící rychlostní komunikace D35.
- Nízké zastoupení výroby s vysokou přidanou hodnotou.

POTENCIÁL

- Ochrana zemědělské půdy a postupné ekostabilizační zásahy.
- Podpora orientace zemědělství na tvorbu a ochranu krajiny.
- Realizace pozemkových úprav k uskutečňování obnovy a tvorby krajiny, zvýšení její ekologické stability a retenční schopnosti.
- Rozvoj nekonvenčních forem zemědělství (ekologické zemědělství), rozvoj agroturistiky.
- Zkvalitňování podmínek života v technické infrastruktuře – realizace dopravních záměrů, výstavba kanalizace s koncovou ČOV.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **hospodářský rozvoj** hodnotit jako blízký průměru.

3) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

POZITIVA

- Mateřská škola.
- Obecní úřad, knihovna.
- Dětské hřiště.
- Kaple sv. Michaela archanděla.
- Autobusová zastávka.
- Sbor dobrovolných hasičů.

NEGATIVA

- V obci není situována základní škola.
- Chybí zdravotní péče v obci.
- Zvýšený pohyb za prací a do škol – časové ztráty a náklady na cestování.

POTENCIÁL

- Podpora spolkového života v obci.
- Zlepšování podmínek v základní vybavenosti obce, které umožní bydlení mladých rodin bez nutnosti denní vyjíždky za obslužnou vybaveností.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **soudržnost společenství obyvatel** hodnotit blízký průměru se vzestupným trendem.

4) VZÁJEMNÉ VAZBY PILÍŘŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

Pilíř pro hospodářský rozvoj je v kolizi s pilířem pro soudržnost společenství obyvatel – výstavba rychlostní silnice D35 v těsné blízkosti obce.

Pilíř pro příznivé životní prostředí je v částečné kolizi s pilířem pro hospodářský rozvoj – plochy ZPF zabírají velkou část katastru obce. Tyto plochy podporují rozvoj ekonomických aktivit v zemědělské oblasti, ale nejsou příznivé pro životní prostředí.

5) TRENDY VÝVOJE ÚZEMÍ

- Pilíř pro příznivé životní prostředí je nutné posilovat a rozvíjet. Nejen z tohoto důvodu je vhodné zachování stávajícího venkovského charakteru obce pro celkový dojem z daného místa. Vzhledem k výše uvedenému je vhodné zlepšovat biodiverzitu krajiny a její ekologickou stabilitu. Zkvalitňovat přírodní prostředí území postupnými krajinářskými úpravami, které budou mít pozitivní vlivy nejen na ekologickou stabilitu krajiny, ale také funkci estetickou, rekreační, protierozní (větrolamy, pásy zeleně oddělující vizuálně rušivé prvky krajiny, remízy, ...).
- Posilování pilíře soudržnosti společenství obyvatel podporou spolkového života v obci. Jistým omezením je vyjíždka obyvatel za prací i občanskou vybaveností mimo obec.

c) Určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami v území, na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel

1) URBANISTICKÝCH, DOPRAVNÍCH A HYGIENICKÝCH ZÁVAD

Požadavek na:

- Nedořešená problematika odvádění a likvidace odpadních vod, rizikovost ve vztahu k podzemním vodám.
- Ochrana zástavby před zhoršením hlukových a imisních podmínek v souvislosti se stávající, ale i plánovanou výstavbu rychlostní silnice D35.
- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.
- D35 x navržená rozvojová plocha bydlení a občanské vybavenosti.

2) VZÁJEMNÝCH STŘETŮ ZÁMĚRŮ NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ A STŘETŮ TĚCHTO ZÁMĚRŮ S LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ S HODNOTAMI V ÚZEMÍ

Požadavek na:

- Riziko negativního narušování krajinného rázu a negativních zásahů do přírodního prostředí a krajiny (riziko fragmentace krajiny, narušení ÚSES) v důsledku vedení silnice D35 a navazujícího dopravního systému.
- Potenciální střety vybraných záměrů s prvky ochrany přírody a ZPF: D35 x nejcennější půda.

3) NA ODSTRANĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ VLIVŮ NEGATIV V ÚZEMÍ NA VYUŽITÍ POTENCIÁLŮ ROZVOJE ÚZEMÍ

Požadavek na:

- Respektovat omezení ve využití území plynoucí ze zvýšeného výskytu svahových deformací (aktivní sesuvy).

4) NA ODSTRANĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ VLIVŮ NEGATIV NA SNÍŽENÍ NEVYVÁŽENÉHO VZTAHU PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

Požadavek na:

- Využití rozvojových předpokladů území s vazbou na plánovanou silnici D35 s cílem zvýšit atraktivitu obce a posílit územní vztahy k okolním městům.